

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica). „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săsesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Arișoara”, „Băndăra”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Bereșana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.” (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârșoreana”, „Ciocorana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geojeana”, „Gloria”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Vestem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”. (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerca”, „Munteana”, (Corniara), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Raco una”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Ilva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sercediana”, „Silvania”, „Soimșana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Sicava”, „Târnăveana”, „Tibleșana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Iășnad), „Zărândeana”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 lileri.

Perspective financiare.

Ce ne va aduce toamna?

Iată o întrebare, ce și-o pun cercurile financiare. Trebuie să ne-o punem și noi. Înzădar credem, că trăim izolați în satele și cătunele noastre. Banul nu știe de izolarea noastră. Ce mă împoartă, dacă Egiptul duce aur de pe piața Londrei, ori dacă firma cu perciuni, Kuhn, Loeb & Comp, în fruntea unui sindicat de bănci puternice din New-York, cumpără o cantitate colosală din Efec tele de căi ferate americane? Astfel e gata să-ți replice domnul proprietar cutare, privind vesel la agitația febrilă din jurul mașinei de îmblătit. Și cu toată recolta-i bună, cu toată nepăsarea-i de American și de Angliuș, proprietarul nostru se pomenește, că înspre toamnă banii se scumpesc, că vinul nu se caută îndeajuns, că nu prea capătă vagoane să transpoarte grâu și cucuruz, mere și nuci, ori să-și aducă scânduri, cărămidă și țiglă dela fabrici. Cu toată nepăsarea-i, se pomenește în mreaja unor efecte, a căror cauză e foarte depărtată.

Toamna de acum e așteptată pe toate piețele mondiale cu interes încordat. O serie întreagă de factori economici așteaptă să-și valideze influența. În prima linie recolta; apoi industria și comerțul. Iar efectul acestora e covârșitor asupra situației financiare. Chiar și în zilele trecute am putut observa umbra, ce o aruncă viitorul apropiat al pieței

de bani. Despre o lipsă de numărare deocamdată nu poate fi vorba, dar ofertele s'au redus, datorii de bani se pun în rezervă pentru toamnă. Astfel, toate cererile dau asalt asupra băncilor de emisiune. La finea lunii trecute, Banca Austro-Ungară ajunsese la o circulație de 81 milioane cor. supusă la dare: apariție ne mai pomenită pe acest timp. Prolongățiunea efectelor s'a făcut cu etalon urcat. Discontul privat s'a încordat până la etalonul oficios.

De atunci, situația băncii s'a ameliorat, dar cererile fiind tot număroase, e probabil că banca nu va eși la socoteală, până la sfârșitul anului, tot cu etalonul de 4 la sută.

Speranță de ușurare ni-se aduce prin vestea, că guvernul ungar poate plasa în Paris împrumutul de 560 milioane cor. În acest caz situația financiară internă s'ar scăpa de grija viitorului cel puțin pentru un an de zile.

Dar nu e vorba numai de trebuințele bănești ale statului ungar. Agricultură încă reclamă sume enorme, atât aici, cât și în țările austriace.

Simptome analoge aflăm în România. La 17/30 Iulie, Banca Națională arată o circulație de bilete de Lei 274.923.750— față de Lei 264.338.430— în 10/23 Iulie și față de Lei 260.037.880— în 18/31 Iulie 1909. Scontul 5%. Dobânda 5 1/2%.

La Banca Angliei, circulația de bancnote a atins în 28 Iulie £ 28.612.000— în 3 August £ 29.058.000—. Scontul 3%.

Scontul privat $2\frac{12}{15}$, față de $2\frac{7}{15}$ la sută, în 7 August 1909.

Banca imperială germană arată o circulație de bilete, în valoare de Mărci 1.616.896,000 — la 30 Iulie și Mărci 1,569.461,000 — la 7 August, scontul oficial fiind 4% , față de $3\frac{1}{8}\%$ privat.

Apare deci, că Banca Angliei va fi prima în urcarea etalonului, după care vor urma Banca imperială germană și Banca Austro-Ungară.

Singură Banca Franciei, stă neclintită, ca totdeauna, în zodia abundenței de numărare, deși circulația de bancnote arată o creștere considerabilă. Iată situația ei, per 28 Iulie și 3 August c.:

	28 Iulie	3 August
Rezerva de aur	Fr. 3,393.067,000	3,383 900,000
Rezerva de argint	860.633,000	860 862,000
Portofoliul de cambii	968.832,000	1.125.626,000
Circulația de bilete.	5,037.552,000	5,202.833,000
Scontul	3%	3%

Creșterea portofoliului cambial și a circulației de bancnote se explică prin urcarea scontului privat dela $1\frac{1}{4}$ la 2 la sută.

În raport cu alte centre financiare, remarcăm deci că în Franția e abundența cea mai mare de numărare, încât nu e mirare că guvernul ungar a stăruit așa de mult să plaseze în Paris împrumutul considerabil de 560 milioane cor., rupând cu contragerile tradiționale de până acuma, prin casa Rotschild din Viena.

*

În momentele actuale nu se poate prevedea, ce pretensiuni va avea, în lunile proxime, Bursa față de piața financiară. Totuși nu trebuie să scăpăm din vedere că cursurile acțiilor au crescut simțitor, împrejurare care se manifestă cu greutate la cumpărarea de efecte.

O altă întrebare capitală se referă la situația din Statele-Unite.

Se știe, că în anul acesta s'au pierdut mulți bani în acțiunile trustului de oțel din America. Acțiunile Steel deveniseră hârtii de speculație internațională, de prima ordine, și e fapt că marii capitaliști din Europa se desfăceau din greu de valori montane indigene, pentru a cumpăra acții Steel. Până și în monarhia noastră se înrădăcinase indemnul de a schimba Alpine cu Steel.

Dar a urmat o depresiune furtunoasă pentru trust. Între guvernul Uniunii și întreprinderile de căi ferate s'au ivit raporturi dușmănoase, cari s'au repercutat vijelios asupra pieței americane. În situația agitată, căile ferate și-au sistat comenzile de fer așteptând clipe mai liniștite, când se va ști

mai lămurit politica adevărată a Președintelui și rezultatul recoltelor agricole. Nesiguranta de lungă durată avu drept urmare, că prețul ferului brut scăzu în tempo treptat. Producerea ferului suferi o reducere simțitoare, ba se reduce și mai tare. Capacitatea de săptămână a cuptoarelor aprinse în 1 Iulie abia atingeă cifra de 73,800 tone, față de 75,400 tone la 1 Octombrie 1907. Alte cup-toare sunt pe cale de a fi stinse, curmându-și activitatea.

Politica de altădată, urmată de fabricile de fer din America, politica de a uză până la extrem capacitatea cuptoarelor înalte, aruncând pe piețe externe producția nevalorabilă în intern — astăzi nu o mai aplică nimeni, încât fabricile de fer din Europa nu se mai sinchiesc de concurența americană.

De aici deruta Efectelor de fer americane la toate Bursele din America și Europa.

În timp ce producția de fer brut suferă reduceri simțitoare în America, ea se desvoaltă neconținut în Germania, unde a dat naștere chiar și la exces de producție. În acest exces trebuie să căutăm indemnul la formarea sindicatului de fer brut, despre care s'a făcut atâta vorbă și în pressă.

Mai amintind falimentul institutului „Niederdeutsche Bank“ din Dortmund și a firmei Goldberger și Pollák din Viena — am semnalat momentele principale, cari influențează — direct și indirect — situația financiară din viitorul apropiat.

Gamma.

La chestiunea societății noastre de asigurare.

Nici nu s'au lansat încă prospectele pentru subscrierea acțiilor societății noastre de asigurare, necum să se știe amănunte asupra ei în cercuri mai largi, și foile — așa zise de specialitate — din Viena, sub masca interesului pentru instituția din Ungaria (!) caută să lanseze notițe tendențioase cu scopul prea vădit de a produce o intimidare în cercurile, cari au hotărât întemeierea băncii de asigurare române. „Osterreichische Versicherungs Zeitung“ sub titlul „Fondare de asigurare nouă în Ungaria“, expune istoricul întemeierii băncii de asigurare române, ca apoi să continue astfel: „Director al acestei societăți va fi dl Ioan Lăpădatu, directorul actual al „Ardelenei“ din Orăștie. După cum se svonește intenția este ca noua societate să asigure realitățile bisericesti greco-orientale, și natural toate comunele românești. Persoana dlui Lăpădatu oferă garanție că noua creațiune nu va fi combinată în politica naționalităților din Ungaria. Cu toată această declarație nu putem să aducem

noului proiect decât puțină simpatie. Că nu se poate tăgădui faptul, că aici e chestia de o fondare națională, mai ales că singur acest moment a putut determina realizarea proiectului. O trebuință pentru o nouă societate de asigurare nu există. Pe deasupra Ardealul — n'a fost nici când un teren „lucrative” în special pentru asigurările de foc, căci în *Transilvania* toate societățile au avut de suferit mari pagube de foc ș. a. m. d.

Intrebăm noi: dacă Ardealul e atât de păgubitor pentru societățile de asigurare contra focului, atunci cum de mai stau agenturile acelor societăți din Austria prin părțile noastre? Dacă „Vers. Zeitung” e condusă de interesele societăților existente de asigurare austriace, atunci advertisementul ei era mult mai potrivit să-l facă conducătorilor societăților austriace. Să le spună că lucră direct în detrimentul acționarilor lor când își extind afacerile și în Ardealul, bătut de focuri. Cât știm noi însă situația e tocmai contrară. Ardealul e unul din cele mai bune terene pentru acuirarea de orice soi de afaceri de asigurare. Și va deveni tot mai mult, căci nu e încă exploatat deajuns. Iar dacă undeva mai pot face afaceri „lucrative” societățile străine, apoi în Ardeal, lucrativitatea aceasta e una dintre cele mai priiicioase. Spune foaia, că ideea fondării n'a putut veni dela un „om de specialitate”, care cunoaște mizeriile și terenul afacerilor. Se poate, dar hotărîrea s'a luat pe baza unui studiu aprofundat și oamenii, cari au pornit acțiunea pentru noi sunt de mai mare garanție, ca orice individ obscur, care sub aureola omului de specialitate ar vrea să sperie publicul român.

Tocmai că cunoaștem și noi apucăturile de multe-ori mășave, prin care concurența străină caută în Ungaria să-și acapareze terenul de asigurare, tocmai de aceea e timpul suprem, ca acest teren să-l salvăm pentru societățile din regatul nostru. Instituția asigurărilor trebuie să devie și la noi o adevărată instituție umanitar economică. Spre acest țel tinde și noua fondare, căreia sigur îi zace mai mult în interes binele țării și al locuitorilor ei, decât acționarilor cutărei bănci străine, care Ungaria o judecă numai din punctul de vedere „lucrative” pentru scopurile ei. Că societatea de asigurare are un teren fertil, ce-i stă deschis, e o dovadă notița cu pricina. Acest teren societățile străine și-l tem și caută din vreme să producă zizanie în publicul neorientat. Dar la noi nu are să producă nici o temere astfel de apucături prea vizibile, căci publicul nostru nu se ia după vorbele unui anonim din birourile cutărei societăți străine de asigurare, care și teme proviziunile, din cari trăiește azi de pe spatele Românilor din Ardeal.

Avem sfătuitoarii noștri, cari au întreaga noastră incredere, și când vom avea societatea noastră, vom întoarce spatele băncilor de asigurare străine, aibă ele un nume cât de pompos și cifre bilanțiale cât de amețitoare, dela controla cărora însă publicul nostru asigurător este exchis. La noua fondare altă politică na-

țională nu se va face, decât că contractele de asigurare se vor scrie și subscrie românește pentru clientela română. Prin aceasta interesele ei vor fi mai bine apărate ca până acum, când Românul nu știe ce subscrie la cutare și cutare bancă străină-nemțească. Incolo banca noastră va căută legături de reasigurare cu băncile cele mai cu vază — din patrie, și nu din Austria, asta o spunem franc de pe acum. Cu această descoperire, credem că am răspuns și la insinuarea naționalistă ce se face în tendențioasa notiță. Căci societate română nu există în Ungaria. Există însă societăți de frunte ungurești, cu cari banca noastră va căută legături de afaceri în interesul economic al patriei noastre comune.

Instituția asigurărilor se poate desvoltă în Ungaria mult mai bine, și ce e de importanță, mult mai *real și solid* — fără concurs străin, fie el venit din Austria orf din America.

Ridicarea nivelului moral al acestei instituții în Ungaria, și paralizarea moravurilor corupte, ce au fost importate cu afacerile de asigurare din străinătate, — iată tot rostul noii fondări. #

O rectificare.

Unii Primim spre publicare următoarele șire:

Am cetit cu părere de rău anunțul publicat în Nr. 32 din anul c. despre institutul din Surduc cu firma „Surdiceana”, în care se zice, că în statutele institutului ar fi cuprinsă și hotărîrea că „ori ce publicație a băncii să se facă ungurește și prin ziarele ungurești”.

Ca membru în direcțiunea acestui institut nepuținând primii o acuză așa de gravă, precum și în interesul adevărului trebuie se rectific știrea în următorul mod, anume: statutul institutului sună: „Publicațiunile se fac de regulă prin împărțări la persoană, sau prin o mică inserțiune într'o foaie dezințată de direcțiune, care apare în limba de manipulare a societății”. Tribunalul din Lugoj însă nu a acceptat aceasta dispoziție statutară, ci a ordonat modificarea publicată în foi, care numai adunarea generală e chemată se o facă, dar care nu se va putea face, căci e absurd a se cere dela acționari și membrii a publică hotărîrile ungurește, când acelea se iau în limba română, care e limba de manipulare, și când afară de 2—3 membrii nime nu știe limba maghiară, și nici nu au nici o foaie maghiară în toată comuna. Adunarea generală încă în luna aceasta se va ținea, despre rezultat la timpul său Vă voi incunoștiință. Atât am ținut de lipsă în interesul adevărului a Vă comunica, ca să nu fim pe nedrept de judecați de publicul nostru, și ca să nu lăsăm ca să se imprăștie în lumea mare astfel de faime, care ar fi vătămătoare, nu numai pentru noi ca membrii, dar și pentru institutul, care cu bune intențiuni s'a creat.

Rugând a publică aceasta îndreptare în prețuita „Revista Economică” și a recerca și pe celelalte foi cari cu comentariu au publicat știrea să o contracomenteze am rămas

cu deosebită stimă

Ioan Epure

directorul „Plugarului” s. p. a.

Nota Redacțiunii. Din parte-ne observăm că știrea adusă la noi în aceasta chestiune, am luat-o din publicația oficială a ministrului de comerț „Központi Értesítő”, care publică în extras toate înregistrările făcute în registrul firmelor comerciale din Ungaria.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 20 August 1910.

În piața internațională de bani situația devine din zi în zi tot mai complicată. Cereri mari pretutindea și rezervă din partea esconturilor pe toată linia; aceasta mai ales în vederea lui ultimo, care va ridica pretensiuni extraordinare față de piețele de bani. În Berlin în urma acesteia discontul privat s'a urcat până $3\frac{3}{4}\%$ și se așteaptă pe ultimo nouă urcări; asemenea este în creștere discontul în Londra, unde a costat $2\frac{3}{4}\%$. Și în Paris, se resimte deja cererea mare de bani, marile societăți de asigurare belgiene, franceze și engieze în urma catastrofei dela expoziția din Bruxella, începând a-și retrage capitalurile.

Ce privește piața internă de bani cererea continuă a fi intensivă și singurul izvor de bani este Banca Austro-Ungară. În Viena cererea s'a cifrat în ultimele zile cu K 10.7 mil., față cu scadențe de K 13.1 mil., pe când în Budapesta cererile s'au urcat la K 17 mil. față cu scadențe de K 4 milioane. Între astfel de împrejurări se așteaptă cu mult interes hotărârile proximei ședințe a Consiliului general al Băncii Austro-Ungare, convocat pe 25 crt, când probabil va forma obiect de discuțiune și eventuala urcare a etalonului oficial.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„Jiana”, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în lichidațiune în Petroșeni a convocat pe 19 crt. o adunare generală extraordinară pentru a delibera asupra bilanțului încheiat cu 30 Iunie 1910.

Bilanțul s'a încheiat cu active de K 176,021 și cu un venit curat de K 18,684, față de care stau cheltuielile în sumă de K 33,943; a rezultat deci o pierdere de K 15,259 provenind cea mai mare parte, K 9693, din amortizări de pretensiuni neincasabile.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

Din raportul oficial al ministrului ungar de agricultură despre starea sămănăturilor și rezultatul recoltei extragem următoarele. Notăm mai întâi că acest raport conține datele referitoare la sămănături și recoltă până la 9 crt :

Până la această dată secerișul se terminase în întreaga țară cu excepțiunea câtorva ținuturi mai muntoase. Paiele multe din anul acesta au cam îngreuiat secerișul, cauzând lucru mai mult. Cu toate acestea prin foarte multe locuri s'a început deja imblătitul bucatelor, iar mai ales despre „imblătitul de probă” au și ajuns vre-o 4000 de rapoarte la ministrul de agricultură, din cări se pot face calculări destul de exacte despre rezultatele recoltei din acest an. În general trebuie să constatăm, că recolta n'a atins măsura așteptărilor agricultorilor din Ungaria. Precum se știe, starea sămănăturilor eră cu puțin înainte de seceriș excelentă, așa încât toată lumea se aștepta la o recoltă abundentă, dar furtunile și ploile cu ghiță căzute în ultimul moment au schimbat fără de veste situația favorabilă. Grânele cele mai bune s'au plecat — acolo unde nu le-a nimic peatra sau n'au fost inundate — și paiele s'au rupt perzându-se astfel multe grăunțe. Ba și în ce privește calitatea au perdut bucatele în urma ploilor prea multe din urmă, așa încât recolta prin unele locuri de-abia e „mijlocie”.

De altă parte trebuie să se recunoască și aceea că timpul nefavorabil, care a domnit aproape în tot decursul acestui an agricol, totuși n'a stricat chiar așa de mult, căci media recoltei anului acestuia „în toată țara” este totuși favorabilă, câtă vreme întrece cu mult rezultatele medii ale ultimilor zece ani.

Scăderile în cantitate și calitate, cari se vor simți în multe locuri pe „Șesul cel mare” vor fi compensate cu rezultatele mai bune din alte părți ale țării și mai ales din comitatele transilvănene. În ce privește grâul se găsec și constată calități diferite cu greutate între 70—80 k/gr. per hl. Săcara, care deosemena n'a dat rezultatele așteptate, încă e foarte diferită — după locuri și ținuturi — și recolta medie se poate numi „mijlocie-bună”. Greutatea variază între 72—76 k/gr. per hl. Paie sunt multe, ca și la orzul de toamnă și în genere la bucatele de toamnă. Orzul în general a dat recolta așteptată bună, iar ovăsul — deși mai slab — încă a corăspuns așteptărilor, cari, — aici — au fost dela început mai modeste. Calitativ atât orzul cât și ovăsul sunt diferite.

În general privind rezultatele date se poate zice că semințele de toamnă au reușit în anul acesta mai bine, ca cele de primăvară.

Porumbului îi merge bine și dă speranțe de o recoltă bogată. Timpul acesta îi este foarte priincios. Tot asemenea cartofii și napii.

Vorbind în cifre se observă următoarele despre rezultatele recoltei și sămănături:

Au fost sămănuite în anul acesta :

cu grâu . . .	6.138,360 jug.
„ săcară . . .	1.963,823 „
„ orz	2.061,300 „
„ ovăs	1.932,740 „
„ porumb . . .	4.301,141 „
„ cartofi . . .	1.052,232 „

La stabilirea acestor cifre nu s'a luat în considerare aceea că prin unele locuri tempestățile au nămicit total sămănăturile și nici aceea că prin alte locuri unele sămănături au fost cosite pentru nutreț.

După probele de imblătit cunoscute ministerului de agricultură se poate evalua recolta anului acestuia precum urmează:

grâu . . .	8.39	mm.	pro	jugăr
săcară . . .	7.41	"	"	"
orz . . .	6.79	"	"	"
ovăs . . .	6.03	"	"	"
porumb . . .	11.12	"	"	"
și cartofi . . .	45.72	"	"	"

In consecință ar fi recolta generală:

la grâu . . .	51.48	mil.	mm.
" săcară . . .	14.56	"	"
" orz . . .	13.99	"	"
" ovăs . . .	11.66	"	"
" porumb . . .	47.82	"	"
și " cartofi . . .	48.11	"	"

In anul trecut a fost grâu 30.85 mil. mm., iar săcară 11.96 deci la ambele aceste principale bucate de pâine se observă în anul acesta o creștere frumoasă. Amănunțit despre fiecare dintre produsele agriculturii conține raportul ministerului amintit următoarele date:

Grâu. Lucrările cu seceratul și căratul grâului sunt aproape peste tot locul terminate și s'a început imblătitul. Rezultatul în genere bun, dar nu cel așteptat. Pe lângă calități mai bune se găsește și slabe și încă prin multe părți mai multe de acestea. În Ardeal în genere e recolta mai satisfăcătoare. Aici mai adeseori se găsește calitatea mai grea de 79—81 k'gr. per hl. decât cea slabă de 74—75 k'gr. Comitatele românești cu recoltă peste media de 8.39 mm. per jugăr sunt: Sătmar, Arad, Timiș, Torontal, Brașov și Turda-Arieș. Cu recoltă mai slabă (de 8 și sub 8 mm.) sunt: Maramurăș, Bihor, Ciuc, Făgăraș, Trei-Scaune, Hunedoara, Cluj, Murăș-Turda, Sibiu, Solnoc-Dobăca și Odârheiu.

Săcară dă o recoltă în general mijlocie-bună deși prin unele locuri se constată rezultate chiar foarte frumoase. Calitatea diferă între 70—72 k'gr. per hl. Se găsește și săcară de 74—76, dar și de 68—69 k'gr. per hl. Prin cele mai multe părți ale țării săcara acum se imblățește sau e chiar terminat imblătitul.

La orz recolta de asemenea este cam peste tot terminată. Orzul de toamnă a dat rezultate bune, pe când cel de primăvară a fost mult mai slab. În ce privește calitatea, orzul în general lasă mult de dorit. Ploile cele multe din urmă l-au alterat.

Ovăsul în multe părți încă acum se seceră. Recolta va fi de-abia mijlocie. Calitatea e foarte diferită: slab 39—43, mai bun 44—46 k'gr. per hl.

Porumbul — precum s'a mai zis — promite o recoltă excelentă, întrecând cu peste 6 mil. mm. recolta anului trecut. O recoltă peste media de 11.12 mm. de jugăr promit — între altele — comitatele: Arad, Timiș, Torontal, Bistrița-Năsăud, Brașov, Ciuc, Făgăraș și Sibiu, iar mai slabă (sub 9 mm.): Maramurăș, Târnavale, Cluj și Murăș-Turda.

Cartofi, deși prin unele locuri atacați de peronosporă — se arată bine și promit o recoltă cel puțin bună.

Legumele și păstăioasele sunt frumoase. Prin unele locuri cer încă ploaie.

Pentru varză timpul din urmă, mai uscat, n'a fost destul de priincios, dar pentru aceea totuși se așteaptă recoltă bună și aici.

Cânepa a dat o recoltă foarte bună, pe când inul nu tocmai așa.

Tulunul a dat recoltă destul de multămitoare, deși calitatea nu este peste tot locul ireproșabilă.

Napii de zahăr, ca și cei de nutreț se desvoaltă bine. Ici-colea ar fi lipsă de ploaie.

Nutrețurile măiestrite au dat rezultate multămitoare în ce privește cantitatea, dar calitatea a fost mai diferită. **Otavă** s'a făcut și se face multă cu excepția acelor puține ținuturi, unde a fost mai multă lipsă de ploaie. Nici **pășunile** nu sunt prea sărace.

Văile și poamele. Văile sunt în foarte multe părți stricate de boale ca peronospora etc. și se așteaptă numai o recoltă slabă. Poame sunt multe.

CRONICA.

Rugăm on. noastre institute de bani, cari încă nu ne-ar fi trimes datele pentru „Anuarul băncilor române pe 1911“, să binevoiască a grăbi cu trimiterea lor, materialul fiind deja sub tipar.

Asemenea adresăm on. noastre institute de bani, cărora li-s'a trimes «Cheia pentru calcularea intereselor» rugarea, să binevoiască a ne transpune bagatelul preț a 50 fil. exemplarul, ev. a ne retrimite exemplarele primite.

*

Bancnotele nouă K 100. Precum am anunțat la timpul său, Banca Austro-Ungară retrage din circulație bancnotele vechi a K 100 de data 2 Ianuar 1902 și emite bancnote nouă a K 100, având data de 2 Ianuar 1910. Bancnotele acestea se pun în circulație la 22 crt și nu sunt trandafirii pe fond verde ca pân' acum, ci vinete pe fond pistriț. Bancnotele nouă au pe ambele laturi aceleași figuri, pe când bancnotele vechi au avut figuri diferite. Ele au o lățime totală de 163 milimetri și o înălțime de 96 milimetri, sunt imprimate pe hârtie fără marcă de apă, pe o latură cu text maghiar, pe cealaltă latură cu text german. Figura propriu zisă a bancnotei, de culoare vânăată, având o lățime de 151 milimetri și o înălțime de 96 milimetri se compune din două părți. Pe partea mai mare din dreapta a figurei se vede pe ambele laturi în cadru dreptunghiular emblema țării coroanei ungare resp. vulturul împărătesc austriac, încadrat cu lauri. În dreapta dela acestea se vede bustul unei figurei ideale, a căreia parte inferioară ocupă întreaga lățime a figurei. Partea de jos a figurei este ocupată de umărul drept al figurei ideale și de o cunună de flori, ce o ține figura în mână. Intre cununile de flori se vede o haină din stofă cuadrilată. Partea de sus a cadrului constă din o rozetă de mijloc mai mare, marginea acesteia este decorată cu două rozete lungărețe, conținând cifra de 100 și formând totodată cele două colțuri de sus ale cadrului. Partea de jos a cadrului, formată din 3 rozete mai mari și două mai mici, înșirate alternativ una de alta, este legată cu partea de sus, de a dreapta și de a stânga, prin câte două rozete mai mici. Pe latura din stânga, ceva mai mică, a bancnotei, este indicat în culoare vânăată textul bancnotei, precum și semnătura băncii. Textul este următorul: „Die Oesterreichisch-Ungarische Bank zahl gegen diese Banknote bei den Hauptanstalten in Wien und Budapest sofort auf Verlangen hundert Kronen in gesetzlichem

Metallgelde" pe latura germană și „Az Osztrák-Magyar Bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézeteinél száz korona törvényes érczépntz". Wien, 2 Januar 1910. Oesterreichisch-Ungarische Bank, Popovics, Gouverneur, Schlumberger, Generalrat (pe latura maghiară, Heinrich, Generalrat), Pranger, Generalsecretär. Dispoziția penală are următorul text: „Die Nachahmung der Banknoten wird gesetzlich bestraft" respective: A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetetik"; afară de aceasta pe latura germană este și indicația valorii nominale a bancnotei în 8 limbi, anume: „Hundert Kronen", Sto Korun, sto Koron, sto Krun, Sto Kruna, cto Kopon, cto Kpyna, cento corone și Una suta coroane. Intre semnătură și dispozițiile penale sunt imprimare cu culoare roșie, pe latura maghiară Nr., pe latura nemțeasca Seria bancnotei.

Bancnotele vechi à K 100, ce se retrag acum din circulație, se mai primesc ca plată din partea Băncii Austro-Ungare până la 31 August 1912 și pentru schimbare până la 31 August 1918. După acest termen precluziv ori-ce obligament al Băncii, de a răscumpăra astfel de bancnote a încetat.

Agenturi postale noue s'au deschis la 16 crt. în *Hegyközpályi* (Paieu, com. Bihor) pentru aceasta comuna și Săidăbagiu; cătunele Hornyánszky, Jancsó, Kocsis, Lovász, Molnár I, Molnár II, Nagy, Oláh, Pap, Rącz, Szabó I, Szabó II, Szabó III, Szénási, Szűcs, Tarbai, Tóth și Zombori; apoi în comuna *Nyírsid* (Mirșid, com. Sălăgiu) pentru aceasta comună, apoi comunele Bred, Maigrad, Mirșid și Ortelec.

La 11 crt. s'a deschis o nouă agentură postală în *Posorta* com. Făgărașului, pentru aceasta comună, precum și pentru comunele Lisa, Ludișor, Breaza, Voivodenii mici și Voivodenii mari.

DIN REGISTRUL FIRMEI.

Insoțire de credit în Colun. Inregistrat: Inființarea acestei insoțiri cu responsabilitate nelimitată a membrilor și alegerea membrilor din direcțiune: Ioan Suma, Nic. Barbu, Moise Iancu și Nic. Dudur.

Insoțire de credit în Șercăuța. Inregistrat.: Inființarea acestei insoțiri cu responsabilitate nelimitată a membrilor și alegerea membrilor din direcțiune: Dum. Barbat, Ioan G. Bărbat, Alexe Bărbat, Teodosiu Ciocan și George Frigencin.

Firme insolvente.

Gutfreund Vilmos, comerciant de încălțăminte în Alba-Iulia.

Benkő István, comerciant de haine în Oradea-mare.

Vámos testvérek, firmă comercială în Sătmăr.

Schiller Teréz, comerciant de mode în Timișoara.

Geltz György, comerciant în Timișoara.

Schattner Adolf, comerciant în Timișoara.

Schatz Abraham, bijutier în Timișoara.

Firme falite.

Kärgelein Teréz, aurar în Brașov, tribunalul Brașov. anunțarea pretensiunilor 15 Septembrie, liquidarea 20 Septembrie, alegerea cemitetului 22 Septembrie a. c.

Posta Redacțiunii.

On. *Insoțire de credit în Agărbiciu*. Statutele cerute nu le avem. Direcțiunea „Solidarității" în curând va publica îndrumările de lipsă, pe cari apoi le veți putea procura.

„*Cassa de păstrare în Mercurea*". Nu Vă putem servi cu regulamentul din cestiune. Astfel de dispoziții se trec de regulă în statute.

Dlui *I. F. în B.* Rugăm a ne indica de câte — ori să publicăm anunțul trimes.

Sumar.

Perspective financiare. — La chestiunea societății noastre de asigurare. — O rectificare. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți comerciale și financiare*: Jiana. *Agricoltura*: Situațiunea agricolă. — *Cronică*: Rugăm on, noastre inst. de bani, Bancnotele noue a K 100, Agenturi postale noue. — *Din registrul firmelor*: Firme insolvente, firme falite. — Poșta redacțiunii.

„POPORUL", institut de credit și economii în Lugos.

CONCURS.

La institutul de credit și economii „*Poporul*", societate pe acții în *Lugos*, află aplicare la 1 Septembrie a. crt. un **practicant** absolvent de școalele comerciale superioare.

Salariu începător K 800 anual.

Nr. 150 (2—3)

Direcțiunea.

Bursa de București.

Cursul din 18 August 1910.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei 102-1/4
" " " 274 " " 1890, 4%	" "	96—
" " " 180 " " 1898, 4%	" "	92—
" " seria A. și B. din 1905, 4%	" "	92-1/4
" " convertită din 1905, 4%	" "	92-15
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	" "	100-90
Serisuri fonciare rurale 5%	" "	99-20
" " " 4%	" "	88-95
" " " urb București 5%	" "	98-65
" " " lași . . . 5%	" "	95-90

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 17 August 1910.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	. . 19-60—20-50
" " Tisa	" " " "	. . 19-70—20-60
" " Pesta	" " " "	. . 19-50—20-45
" " Alba-reg.	" " " "	. . 19-45—20-40
" " Bacica,	" " " "	. . 19-50—20-45
Secară	" " " "	. . 14-50—14-90
Orz	" " " "	. . 13-40—14—
Ovės	" " " "	. . 14—15—
Porumb	" " " "	. . 11-50—11-65
Rapiță.	" " " "	. . 24-80—25-20
Slănină (clisă)	" " " "	. . 129—137—
Untură de porc B.-Pesta	" " " "	. . 164—165—

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 17 August 1910.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	112 40	112 75
4	" " Cor. " " "	92 05	92 30
3 1/2	" " " " " " " "	81 30	83 25
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	229 —	229 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	161 —	158 —
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	76 10	78 75
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100 25	100 —
4	" rurale ungare " " "	93 —	93 25
4	" " croato-slav. " " "	95 —	94 50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	93 80	94 —
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	93 80	94 —
4 2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	97 60	98 —
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	97 55	98 —
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	174 25	175 —
4	" " 1860 à fl. 100—	238 —	239 —
—	" " 1864 à fl. 100—	329 50	330 —
4	Renta austr. aur., scut. de dare	116 20	116 50
4	" " Cor. " " " " " " "	93 75	94 —
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	83 95	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91 50	91 —
5	" " " " Viena " " " " " " "	102 25	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121 35	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95 75	95 50
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95 70	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99 —	99 —
4	" " " " 50 ani în coroane	99 95	99 95
4 1/2	Banca comerț. ung. Pesta în fl.	100 50	100 50
4	" " " " " " în cor.	93 50	93 50
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. "Pesta cu 10% premie	103 05	103 75
4	" " " " " " repl. 60 ani	93 25	93 50
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr. Pesta	93 50	93 50
4	Obl. com. " " " " " " în cor.	93 —	93 25
4 —	Obl. cu premii I Cassă de păstr. patr. à K 100	—	108 —
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93 20	93 75
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	99 75	99 75
4	" " " " " " " " " " " " " " " " "	93 50	93 50
—	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	106 —
5	"Albina", Sibiu	—	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " "	—	99 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	100 —	100 —
4	" " " " " " " " " " " " " " " " "	93 —	93 —
4 1/2	" " " " " " Brașov	100 —	100 —
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	100 25	100 25
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " "	93 50	93 50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1880 à fl. 100	304 50	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1889 à fl. 100	286 10	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	254 50	254 —
2	" " " " sârbesc à frs 100 —	116 50	118 —
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	307 —	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	32 75	32 50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	531 75	542 —
—	Buda, comuna à fl. 40—	—	—
—	Pálffy, à fl. 40—	275 —	280 —
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	67 25	68 50
—	" " ungară, à fl. 5—	42 —	41 50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	540 —	541 —
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	13 50
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4—	—	20 —
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11 39	11 43
—	20 franci aur	19 10	19 10
—	20 marce aur	23 53	23 52
—	Sovereigns pr bucată	24 04	—
—	Ruble hârtie per bucată	2 54	2 55
—	100 Marce hârtie	117 60	117 65
—	100 franci hârtie	—	95 48
—	100 lire hârtie	94 85	95 —
—	100 lei hârtie	—	95 50

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.

CONCURS.

„Crișana“, institut de credit și de economii din Brad, publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant** la filiala sa din Hălmațiu (Nagyhalmagy).

Salar K 840 anual și tantiema statutară.

Dela recurenți se cere să fi absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate. Cei cari, în afară de limba română, posed și limba maghiară și germană, vor fi preferți. Tot asemenea și cei cu praxă.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată au să se înalateze până cel mult în 31 August a. c.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Brad 12 August n. 1910.

Nr. 151 (2—3)

Diracțiunea.

Contabil caută post.

Un contabil cu praxă veche, care posedă limbile română, maghiară și germană caută post la vre-o bancă mai mare. Informațiuni se pot cere dela redacțiunea acestei reviste“.

Nr. 153 (1—1)

Diracțiunea.

„AGRICOLA“ însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara.

CONVOCARE.

P. T. membrii ai însoțirii economice de magazin și anticipații „Agricola“ din Hunedoara-Vajdahunyad, sunt poftiți să ia parte la

adunarea generală extraordinară,

care se va țineă *Duminecă, 4 Septembrie n. a. c. la orele 4 d. m.* în localul societății pe acții „Agricola“ din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Schimbarea însoțirii.
2. Alegerea licuidatorilor.

Hunedoara, la 15 August 1910.

Nr. 152 (1—1)

Diracțiunea.

„AGRICOLA“ societate economică pe acții în Hunedoara.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății economice pe acții „Agricola“ din Hunedoara-Vajdahunyad, sunt poftiți să ia parte, conform rânduelilor din statute, la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Duminecă, 4 Septembrie st. n. a. c. la oarele 2 d. a. în localul societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și prezentarea bilanțului anual.
3. Raportul Comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și a marcelor de prezență.
5. Schimbarea §-lui 8 din statute, ref. la anularea cupoanelor.
6. Stabilirea Regulamentului pentru fondul de pensii al funcționarilor institutului — preluat dela însoțirea „Agricola“.
7. Alegerea unui membru în direcțiune.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere.
9. Propuneri.

Conform §-lui 15 din statute, la adunarea generală au vot deciziv numai acei acționari, cari sunt trecuți ca atari în registrele societății cu cel puțin 3 luni înainte de adunare.

Acționarii mai noi, au numai vot consultativ.

Hunedoara la 15 August 1910

Direcțiunea.

Activa.		Bilanțul cu 30 Iunie 1910.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa în număr	20,922.13			Capital social	100,000.—
Cassa de păstrare postală	5,285.98	24,208	11	Fondul de rezervă*	13,169.44
Efecte		7,185	—	Fondul de pensii**	4,289.79
Cambii	260,247.78			Depuneri	401,595.42
Cambii cu acoperire hipotecară	21,107.—	281,354	78	Reescont	11,428.—
Conturi-curente și anticipații pe vite		91,200	90	Diverse conturi debitoare	54.50
Secția bucatelor:				Interese anticipate	3,309.—
a) bucate în magazinele centrale	10,643.64			Profit curat	10,130.44
b) bucate în magazinul morii din Nădrab, Ghelari și debitorii la aceste magazine	11,166.33				
c) magazinul din Zlagna și sald de debit	11,067.68				
d) magazinul din Hondol	1,609.24	34,486	89		
Salda-Conto și anticipații de bucate		18,312	91		
Realități	24,000.—				
Contul zidirea } casele și magaz. proprii.	32,187.44	56,187	44		
Mobilier pentru birou și magazine	2,764.89				
Amortizare	276.89	2,488	—		
Capital restant		24,868	—		
Diverse conturi debitoare (bon la bănci, fân etc.)		3,057	06		
Interese restante		627	50		
		543,976	59		543,976.59

* cu dotația anului acestuia ajunge suma de Cor. 15,000.—

** cu dotația anului acestuia ajunge suma de Cor. 5,000.—

Debit.		Contul Profit și Perderi.		Credit.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
„ pentru depuneri	17,954.95			dela escont	27,018.06
„ pentru quote	1,831.81			„ cont-curent și anticipații pe vite	8,191.13
„ pentru reescont	1,234.72			Câștig la bucate și la mor	10,790.56
„ pentru conturent	839.32	21,860	80	Venite și proviziuni (mijlociri, agenturi)	6,047.64
Salare și bani de cuartir		7,669	92	Chirie	2,600.—
Spese: (luminat, încălzit, porto, timbre, spese de fondare)		5,425	65		
Scopuri de binefacere		478	96		
Dare:					
directă și arunc.	4,337.24				
10% după interese de depuneri	1,795.49	6,132	73		
Chirie		2,600	—		
Amortizare din mobilier		276	89		
Profit curat		10,130	44		
		54,575	39		54,575.39

Hunedoara, 30 Iunie 1910.

Vasile C. Osvadă m. p., dir. executiv.

Ștefan Boeriu m. p., șef-contabil.

Direcțiunea:

Dr. George Dubleșiu m. p., președinte
Nic. Rimbaș m. p.

Smit Feri m. p.

Ioan Dima m. p.
Nicolae Macrea m. p.

George Rain m. p.

Aflat în ordine în ședința ținută la 5 August 1910.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Aug. Dragits m. p.

Dr. V. Bontescu m. p.
George Popp m. p.

Dr. Aurel Vlad m. p.

Ioan I. Lăpădatu m. p.
Eremie Muntean m. p.

Const. Dănilă m. p.

Ioșif Lissai m. p., revizor-expert al „Solidarității“.